

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT

2018-01-24

2018:01

SwedSec Licensiering AB

Licenshavaren

BESLUT

Disciplinnämnden återkallar licenshavarens licens från dagen för detta beslut intill utgången av juni 2018.

SKÄLBakgrund

Licenshavaren var vid tiden för de aktuella händelserna, anställd som rådgivare hos ett anslutet företag och innehavare av aktiv licens hos SwedSec Licensiering AB (SwedSec). Licenshavaren har numera aktiv licens hos ett annat anslutet företag.

Företaget har anmält att licenshavaren har brutit mot företagets interna regler genom att göra privata affärer tillsammans med kunder i den egna kundstocken.

SwedSec har med hänvisning till företagets anmälan begärt att disciplinnämnden återkallar licenshavarens licens.

Företaget har anfört i huvudsak följande:

Sedan licenshavaren uppgetts ha köpt en lägenhet i en nybildad bostadsrättsförening tillsammans med en person som är vän till honom och som han är kundansvarig för (Kunden), vidtog företaget en internutredning. Denna visade att licenshavaren genomförde köpet i februari 2016 och senare samma år, tillsammans med Kunden, kontaktade en mäklarfirma och berättade att de hade en bostadsrätt som de ville sälja. – Som ett led i utredningen har licenshavarens konton kontrollerats och företaget har upptäckt kontoöverföringar mellan honom och Kunden relaterade till köpet av bostadsrätten,

däribland överföringar till Kundens konto med texten ”Felbetalning” respektive ”Felöverföring”.

Den 20 juni 2017 har företaget haft samtal med licenshavaren som därvid uppgett följande: Under vintern 2016 fick han information om nyproducerade bostadsrätter som skulle säljas. På grund av en eventuell förestående separation valde han att teckna sig för en av dessa bostadsrätter. Han stod som ensam köpare av bostadsrätten. Han fick information om försäljningen dels genom de som sålde bostadsrätterna, vilka var kunder i företaget, dels genom annonser i pressen. Han betalade handpenningen om 150 000 kr kontant och därefter behövde han visa för mäklaren att han hade en summa motsvarande köpeskillingen på sitt konto. Då han inte beviljades lån i företaget erbjöd sig en vän att låna ut pengar till honom så att han för mäklaren kunde presentera ett kontoutdrag som visade att han hade ett belopp motsvarande köpeskillingen om 1 500 000 kr. Denna vän är den ovan nämnda Kunden och licenshavaren har bekräftat att denne både är en gammal vän och kund hos honom i företaget. Han förstod direkt att det inte såg bra ut att han fick pengar från Kunden och valde därför att använda texten ”Felbetalning” och ”Felöverföring” när han betalade tillbaka pengarna. Hans personliga situation ändrade sig och det var inte längre aktuellt med separation. Han valde därför att sälja bostadsrätten direkt efter tillträdet. Den slutliga finansieringen av köpet sköttes via ett lån av nära anhörig. Bostadsrätten således med en vinst om 400 000 kr.

Det som framkommit i utredningen tyder på att licenshavaren utnyttjat en kundrelation i syfte att köpa en lägenhet där Kunden medverkat till finansieringen. Anställd bör inte heller vara rådgivare åt vänner. Licenshavaren har dessutom visat ett falskt underlag för mäklaren genom att ta emot en överföring från Kunden för att kunna visa för mäklaren att det fanns täckning på kontot och kort därefter föra tillbaka pengarna till Kunden. Att licenshavaren dessutom markerat dessa överföringar som ”Felöverföring” och ”Felbetalning” när han betalade tillbaka pengarna visar att licenshavaren förstått att han brutit mot företagets interna regler samt även försökt att vilseleda och dölja spåren genom att använda felaktiga beteckningar på transaktionerna. Detta visar att licenshavaren har haft uppsåt och handlat medvetet när han brutit mot företagets uppförandekod och intressekonfliktpolicy. Licenshavaren har sagt upp sin anställning i företaget.

Licenshavaren har medgett att han lånat 1 500 000 kr från Kunden i syfte att för en mäklare uppvisa ett kontoutdrag, påvisande att han har ett kapital för genomförande av ett köp av en bostadsrätt, samt även bekräftat transaktionerna enligt anmälan. Han har via ombud, anfört i huvudsak följande:

Han är djupt ångerfull över det inträffade. Överträdelsen skedde under en period då han befann sig i en pressad situation till följd av problem i äktenskapet. Beslutet att acceptera erbjudandet om ett kortfristigt lån från Kunden som även kommit att bli en vän till honom, togs förhastat och utan eftertanke avseende den problematik som detta medförde. Företagets uppgifter i anmälan är i huvudsak riktiga. Han vill dock göra följande förtydliganden. Under

vintern 2015–2016 fick han problem i äktenskapet. Paret gick i samtalsterapi. Osäker på vad framtiden skulle innebära för äktenskapet tecknade han sig, utan hans frus vetskap, för en bostadsrättslägenhet via en större oberoende mäklarbyrå. Lägenheten var under nyproduktion och skulle bli färdig under året. Han hade handpenningen på tio procent tillgänglig och betalade in denna. När han ansökte om kredit för att finansiera köpet vid företaget fick han avslag på sin ansökan. Mäklaren som förmedlade köpet krävde att han skulle uppvisa ett lånelöfte eller styrka finansieringen på annat sätt. Han nämnde sina problem för Kunden, som han arbetat med länge och med vilken kundrelationen genom åren utvecklat sig till någon form av vänskapsrelation. Kunden erbjöd sig att låna ut pengarna på kort tid, i syfte att han skulle kunna visa mäklaren att han hade likvida medel som täckte köpeskillingen. Pressad av situationen accepterade han erbjudandet. Kunden förde själv över beloppet till hans konto och han betalade därefter skyndsamt tillbaka hela summan efter att ha visat kontoutdraget för mäklaren. Under våren blev familjesituationen väsentligt bättre och han behövde därför inte flytta till lägenheten. Den såldes via mäklare under hösten och frånträdde i början av december. Han har ägt lägenheten ensam. Vinsten som han gjorde på försäljningen har i sin helhet deklarerats och beskattats av honom. Bostadsrätten har förmedlats via en oberoende mäklarbyrå till ett pris som på förhand var fastställt i den ekonomiska planen för föreningen. Affären har således skett på marknadsmässiga villkor. – Han har sedan han påbörjade sin karriär inom finansbranschen varit kundansvarig för Kunden. Under åren blev Kunden som en mentor för honom och relationen utvecklades mot vänskap. Relationens förändring skedde emellertid gradvis och långsamt. Med facit i hand anser han att han inte borde ha varit kundansvarig för Kunden.

Det inträffade har inneburit en omfattande tankeställare för honom. Hans val att acceptera det kortfristiga lånet från Kunden kan, utan att rättfärdigas, endast förklaras med de personliga omständigheterna som förelåg vid tiden för det inträffade. Vad gäller benämningen av transaktionerna finns ingen förklaring till dessa, utan han hänvisar till de personliga omständigheter som förelåg vid tiden för det inträffade. Han har aldrig haft för avsikt att tillgodogöra sig medlen för egen räkning och lånet var en engångsföreteelse. Han har under sin tjänst hos företaget under åren 2007–2017 i övrigt följt alla krav och aldrig konfronterats med att han begått någon annan överträdelse.

Han anser att den föreslagna disciplinpåföljden att återkalla hans licens är ett orimligt ingripande. En återkallelse av licensen fråntar honom möjligheterna att utöva det enda yrke han behärskar. Följden skulle även drabba hans familj mycket hårt. Mot bakgrund av vad som anförts anser han att det är skäligt att påföljden stannar vid en varning. Om en varning mot förmodan inte skulle anses tillräcklig anser han, med särskild hänvisning till nämndens beslut 2010:07, att återkallelsen i vart fall borde tidsbegränsas.

Överväganden

Ingen av parterna har begärt muntlig förhandling. Disciplinnämnden har tagit del av handlingarna i ärendet.

Disciplinnämnden gör följande bedömning.

Det är genom företagets anmälan och licenshavarens egna uppgifter utrett att han har lånat 1 500 000 kr från Kunden i syfte att för en mäklare kunna presentera ett kontoutdrag, utvisande att han hade det kapital som krävdes för att kunna genomföra köp av en bostadsrätt. Vidare är utrett att licenshavaren, när pengarna betalades tillbaka till Kunden, angett överföringarna som ”Felöverföring” och ”Felbetalning”.

Att ta emot ett penninglån från en kund utgör i sig en intressekonflikt som negativt kan påverka förtroendet för företaget. I detta fall tillkommer att syftet med lånet, vilket Kunden var införstådd med, var att sanningslöst inför mäklaren ge sken av att licenshavaren hade tillräckligt med pengar för att kunna genomföra köpet av bostadsrätten. Vidare har licenshavaren medvetet försöka dölja det inträffade genom att osant ange att kontoöverföringarna avsåg ”Felbetalning” och ”Felöverföring”.

Licenshavarens agerande står klart i strid med såväl företagets intressekonfliktspolicy som företagets uppförandekod – att anställda ska agera lagligt, etiskt och professionellt – samt Svenska Fondhandlareföreningens vägledning till etiska riktlinjer i värdepappersinstitut. Detta måste licenshavaren ha insett.

Disciplinnämnden anser att det inträffade är mycket allvarligt och uppenbart i strid med de grundläggande krav på sanningsenlighet som måste ställas på en licenshavare. Nämnden har i tidigare avgöranden gett klart uttryck för att en licenshavares sanningsenlighet är en grundläggande förutsättning för innehav av licens.

Enligt nämndens mening utgör licenshavarens åsidosättande av vad som ålegat honom i tjänsten en så allvarlig överträdelse av gällande regler att det föreligger grund för återkallelse av hans licens. Med hänsyn till att det inträffade enligt licenshavarens uppgifter, vilka inte är motbevisade, synes utgöra en engångsföreteelse kopplat till den situation som han vid tillfället befann sig i, finner disciplinnämnden emellertid, om än med tvekan, att återkallelsen av licensen kan tidsbegränsas.

På disciplinnämndens vägnar

Ann-Christine Lindeblad

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Ann-Christine Lindeblad, civilekonomen Ragnar Boman, direktören Carl-Johan Högbom, direktören Kajsa Lindstahl och f.d. chefsjuristen Jan Persson.